

Klānu Vēstis

OŠUPES PAGASTA PĀRVALDES IZDEVUMS

2012. gada augusts Nr. 4 (176)

Kultūras afiša

1. septembrī plkst. 20.00
Degumnieku tautas namā

Nikolaja Puzikova

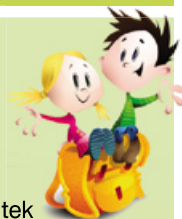
KONCERTS
Ieeja: Ls 1,-

Plkst. 22.00

Vasaras atvadu ballīte

kopā ar grupu „Kirmji”
Ieeja: 2,-

*Es ieeju rudenī,
Vēsajās salnās,
Dāliju un gladiolu
smaržās,
Gājputnu klaigās
Un savā skolā.*

Kā mazas skudras tek uz lielu pūzni, tā skolēni Zinību dienā dosies uz skolu. Cits kāps priecīgs skolas kalnā pirmo reizi, cits satrauktu sirdi, jo pavasarī jāsaka ardievas savai skolai. Daži sajūsmā satiksies ar draugiem pēc brīvlaika, citi skums pēc skaistās, saulainās vasaras. Mēs – tik dažādi! Taču visiem kopā sācies jauns darba cēliens, kad droši un ar pārliecību jāsāk jaunas gaitas izglītībā.

Sākoties jaunam darba cēlienam, skolēniem novēlam saglabāt Zinību dienas un mācību sākuma liksmību, zināšanu kāri un darba prieku visa mācību gada garumā. Vecākiem un skolotājiem – pacietību un izturību, sapratni un mīlestību, palīdzot mūsu bērniem kāpt grūtajā, taču skaistajā zinību kalnā.

Lai drošības sajūta un liela atklājuma prieks pavada mūsu skolas pirmklasniekus:
**Keitu Kruglovu,
Elīnu Aleksu Ločmeli,
Juritu Radziņu, Artūru Stalīdzānu,
Raineru Zondaru.**
Ošupes pagasta pārvalde

„Manā baltā skolā, es vēlos, lai visi reiz uzkāpj gudrības kalnā...”

Degumnieku pamatskolā, 3. septembrī plkst. 9.30

skolas aktu zālē aicinām pulcēties visus interesentus,
lai svinīgi uzsāktu jauno 2012./2013. mācību gadu

Autobusu reisi skolēnu nokļūšanai uz skolu 03.09.12.

Jaunlubānas reiss – šoferis V. Čoders

Kalves 8.10
Bāliņi 8.20
Darmaļi 8.20
Pilsnieki 8.25
Klāvāni 8.30
Smaudži 8.35
Pīsmāji 8.45
Pauri 8.45
Degumnieki 8.55

Degumnieki – Stūrmežs – Degumnieki

Degumnieki 8.20
Ozoliņi 8.24
Gaigālieši 8.30
Stūrmežs 8.34
Gaigālieši 8.38
Meirānu internāts 8.43
Rupsala 8.56
Ošupe 9.00
Papardes 9.04
Degumnieki 9.10

Nemanot ir pagājušas vasaras brīvdienas! Lai gan saulīte mūs nelutināja, cērums, ka esat atpūtušies, uzkrājuši spēku un enerģiju, lai veiksmīgi uzsāktu jaunu darba cēlienu.

Degumnieku pamatskolas kolektīvs 2011./2012. m. g. aizvadīja zem enerģiskas un veiksmīgas zvaigznes.

Aizvadītajā mācību gadā Izglītības iestāžu darbības un izglītības programmu īstenošanas kvalitātes vērtēšanas procesā Degumnieku pamatskola un Pamatizglītības programma (kods 21011111; licence Nr. V-5189) tika akreditētas uz sešiem gadiem.

Pedagogi veiksmīgi iesaistījušies ESF projektā „Pedagogu konkurētspējas veicināšana izglītības sistēmas optimizācijas apstākļos”, tādējādi 6 skolotāji ieguvuši

pedagogu kvalitātes pakāpi.

2005. gada sākumā SIA DEAC izveidoja projektu E-klase. E-klase ir elektroniskā skolas vide. Tajā ik dienu skolotāji ieraksta: kas mācīts stundā, kas uzdots mājās, skolēnu kavējumus un saņemtos vērtējumus. 2011./2012. m.g. II. semestrī Izglītības iestādes pedagogi uzsāka darboties E-klases vidē. 2012./2013. m.g. E-klase būs pieejama arī skolēniem un vecākiem.

Degumnieku pamatskola laika periodā no 2012. gada 1. augusta līdz 2014. gada 31. jūlijam īstenos VIAA Eiropas Savienības Mūzizglītības programmas Comenius apakšprogrammas „Skolu daudzpusējās partnerības” (projekta iesnieguma Nr. 2012-1-TR1-COM06-35993 7) apstiprināto projektu „Lets Play My Ancestors Childhood Game” (piešķirtais finansējums EUR 21 000,00). Projektā piedalīsies 8 valstis: Latvija, Turcija, Grieķija, Itālija, Polija, Rumānija, Spānija, Igaunija. Projekta laikā būs iespēja apmeklēt projekta dalībvalstis, izziņāt citu valstu kultūru, padziļināt svešvalodas zināšanas, iegūt jaunus draugus. 2013./2014. m. g. septembrī projekta dalībnieki viesosies pie mums Latvijā.

Projekta „Spēlēsim mūsu senču bērnu rotaļas” īss apkopojums:

„Spēle ir aktivitāte, kas sevi iekļauj komunikāciju, mijiedarbību un informācijas apmaiņu starp bērniem. Pieaugušie uzskata, ka spēle ir sekundāra aktivitāte un tā ir laika tērēšana, jo pieaugušais nepamana, ka spēlei ir liela nozīme bērna personības attīstībā un izaugsmē.

Spēle ir vecāka par cilvēces kultūru, un kultūras pastāvēšanas priekšnosacījums ir bijis pārstāvēt cilvēku sabiedrības esamību, bet spēles pastāvēšana ir turpinājums 2. lpp.

turpinājums no 1. lpp.

nav nepieciešami līdzīgi apstākļi.

Antropologi ir izpētījuši, ka spēle ir pieminēta visos klimatiskajos laika apstākļos un visās kultūrās.

Kopš vien pastāv spēle, mēs varam teikt, ka spēle ir kopienas tradīciju, kultūras un vēstures spogulis. Pagātnē, kad mūsu senči bija bērni, nebija nekādu tehnoloģiju un rotaļlietu. Šim mērķim viņi izmantoja pašu izgudrotas spēles un rotaļlietas. Viņi tās lietoja spēlējoties kopā, dalījās idejās, palīdzēja viens otram un mācījās dzīvot kopienās.

Līdz ar spēlēm viņi pārstāvēja savu kultūru un tradīcijas. Bet mūsdienās bērniem nav iespēju spēlēties uz ielām, jo lielās pilsētās ir liela satiksme.

Pats pirmais, mums ir jāiemāca būt komandai spēlē, būt sabiedrības loceklim, palīdzēt viens otram, dalīties ar sajūtām, dot savas idejas citiem. Tātad personai ir jābūt tolerantai vienai pret otru, kā arī labi pavadīt laiku kopā.

Caur šo projektu mēs spēlēsim mūsu senču vietējās, tradicionālās ielu spēles, kur rotaļlietas būs roku pašdarinātas, un kuru temats būs veltīts Mieram, Labdarībai, Prasmei dalīties un Radošumam. Mēs varam atpazīt viens otru ar tradicionālām spēlēm, saprast viens otru caur spēli. Mēs varam mācīties dzīvot mierā, jo mēs varam gūt panākumus spēles laikā. Mums ir laiks spēlēties un būt laimīgiem miera laikā, bet kara laikā tas nebija iespējams.”

Jaunajā mācību gadā vēlēsim viens otram vēl enerģiskāku, aizraujošāku, interesantāku un panākumiem bagātāku darba gadu.

Paldies, skolas kolektīvam, vecākiem, Ošupes pagasta pārvaldei un sadarbības partneriem par ieguldīto darbu skolas attīstībā. Lai veiksmīgs jaunais darba cēliens!

Ar cieņu, **Daiga Rubene**
Degumnieku pamatskolas
direktore

Ziņas no feldšerpunkta

Ģimenes ārsts R. Rudzāts Degumnieku feldšerpunktā apmeklētājus pieņems š. g. 12. un 26. septembrī no plkst 12.30 līdz 15.00.

Svarīgi iepriekš pieteikties pa tālruni 22023737 vai zvanot uz Barkavu pa tālruni – 64894203, lai saskaņotu pacienta pieņemšanas laiku un ārsts paņemtu slimnieka kartiņu līdz no prakses vietas. Pie ģimenes ārsta par vizīti jāmaksā Ls 1.00.

Sarmīte Saulīte

Notikuši pirmie Aviācijas svētki Ošupes pagastā

Neskatoties uz nelabvēlīgiem laika apstākļiem, 19. augusta pusdienslaikā mašīnu straumes plūda uz Degumnieku lidlauku, jo ikviens vēlējās būt klāt lidaparātu salidojumā. Sākotnēji bija cerēts, ka lidmašīnas ieradīsies no vairākiem Latvijas aeroklubiem, taču lielā vēja un lietus dēļ, ieradās divi lidaparāti no Jelgavas.

Iecere par salidojumu radusies pērn, kad pagasta pārvaldē saņemts zvans par kāda lidaparāta nosēšanās atļauju. Pārvaldes vadītājs atļauju devis un aizbraucis pats personīgi iepazīties ar pilotiem. Toreiz lidlaukā nosēdušās 3 lidmašīnas. Todien arī nonākuši pie domas par lidotāju saietu. Arī tehnikas

entuziasts Arnis Baltais vairākkārt mudinājis pārvaldes vadītāju pievērsties lidlauka attīstīšanai.

- Domājot par lidlauka atdzimšanu, te veikti sakopšanas darbi, tāpat pašvaldība ķērusies pie īpašumtiesību sakārtošanas. Būs jāglābj skrejceļi, vietām uz asfalta jāuzklāj hidroizolācija - par nākotnes iecerēm stāsta pārvaldes vadītājs Aigars Šķēls.

Klātesošie varēja vērot lidaparātu paraugdemonstrējumus, bet bezbailīgākie izmantot iespēju pavizināties istā lidmašīnā. Vēlāk atzīstot, ka skats no augšas ir unikāls – Lubānas ezers, plaši un sakopti lauki.

Ilze Purpļeviča

Foto – Kristīne Bekmane

Skats no augšas.

Šī lidmašīna izvizināja visus bezbailīgos.

Sporta spēlēs Kalsnavā

18. augustā Kalsnavā uz 3. Madonas novada pašvaldības darbinieku un ģimenes locekļu sporta spēlēm pulcējās Madonas novada pašvaldības komandas no Aronas, Barkavas, Bērzaunes, Ļaudonas, Liezēres, Mārcienas, Mētrienas, Ošupes, Sarkaņiem, Vestienas un Madonas pilsētas, novada domes un novada administrācijas apvienotā, komanda. Sporta spēles norisinājās deviņos komandu sporta veidos, kā arī dalībniekiem bija iespēja piedalīties in-

dividuālajos sporta veidos.

Sporta spēļu organizēšanu šogad bija uzņēmusies Kalsnavas pagasta pārvalde un tāpat kā pirmo sporta spēļu rīkotāji – Ošupes pagasta pārvalde, sporta spēlēs nestartēja.

Ošupes pagastu šogad pārstāvēja – Aivars Bilinskis, Mareks Kruglovs,

Pēteris Bērziņš, Dairita un Nauris Pulksteņi, Dāvis un Kalvis Zaubes, Melngaiļu ģimene, Jānis un Aigars Šķēļi, Oskars Eiduks un Kaspars Kaļinovskis.

Kopvērtējumā novada mērogā mūsējie ieguva 6. vietu. Volejbola turnīrā – 1. vietu, zolītē – 2. vietu.

Iļze Purpļeviča

Nomainās lauku attīstības speciāliste

Sākot ar jūniju, par pagasta pārvaldes lauku attīstības speciālisti sākusi strādāt Marta Nagle.

Mācījusies Degumnieku astoņgadīgajā skolā, pēc tam Saulaines sovhoztehnikumā, kur apguvusi agronomes profesiju. Pēc tehnikuma beigšanas strādājusi Bauskas rajona lauksaimnieku apvienībā par sēklkopības agronomi. Atgriežoties Ošupes pagastā dzimtas mājās „Strudzeni”, strādājusi par agronomi kādreizējā saimniecībā „Degumnieki”. Pēc tam – darbs Ošupes pagasta padomē par kasieri – rēķinvedi. Zemes dienestā Marta veikusi zemes ierīcības inženiera pienākumus. Pati gan smeļ, ka šis amata nosaukums viņai vairāk asociējas ar tehniku nevis laukiem. Jautāta, kādas pašlaik ir sāpīgākās problēmas laukos, speciāliste domā, ka liela atbildība jāuzņemas valdībai, jo nav ne noteiktības, ne stabilitātes, jo likumi mai-

nās ik dienu un zemniekam aizņemties dēļ nav nemaz laika tos „studēt”. Marta domā, ka nākotnē problēmas varētu

skart lielos zemniekus, jo būs grūti ar darba spēku, kas pamazām noveco.

Uzņemoties veikt lauksaimniecības konsultantes pienākumus, liela priekšrocība ir tā, ka speciāliste pagastā pārzina zemes ierīcības lietas, pazīst arī saimniecības un to īpašniekus. – Lauku saimniecība man nav liela, ir 9 ha zemes, bet zinu visas problēmas, ar ko nākas saskarties lauksaimniecībā, – sacīja Marta Nagle. Pagasta pārvaldē viņa ir sastopama katru darbdienā, jo veic arī grāmatvedes pienākumus komunālajā uzņēmumā. Komunālo pakalpojumu izmantotājiem grāmatvede vēlas atgādāt, ka maksājumus par komunālajiem pakalpojumiem un tīri var veikt pagasta pārvaldē, bet katra mēneša trešajā otrdienā – Ošupes bibliotēkā. Lūgums iedzīvotājiem maksājumus veikt regulāri, lai nesakrātos lielas naudas summas.

Iļze Purpļeviča

Avižu veidotāji tiksies pie mums

14. septembrī izdevums „Klānu Vēstis”, sadarbībā ar Ošupes pagasta pārvaldi un Degumnieku tautas namu, gatavojas viesos uzņemt kolēģus – novadu un pagastu pārvalžu informatīvo izdevumu veidotājus. Pasākums jau otro gadu vairs nav kā konkurss, bet gan kā

novadu un pagastu pārvalžu informatīvo izdevumu veidotāju tikšanās, kas rosinās mūs uz jaunām idejām. Pērn tikšanos viesu namā „Ezernieki” organizēja „Lubānas Ziņas”, šogad uzņemsim viesus pie sevis, Ošupes pagastā. Tā sagadījies, ka šo 12 gadu laikā, kopš

notiek „Spicā spalva”, Ošupē tā nav bijusi. Uz pasākumu aicinātas arī abas tipogrāfijas, kur mūsu izdevumus iespiež, — „Erante” un „Madonas poligrāfists”, ceram viesu vidū redzēt arī „Madonas Novada Vēstnesi” un „Staru”.

Iļze Purpļeviča

Devītos pagasta svētkus jeb Vasaras sporta spēles 2012 atceroties

29. jūlijā pagasta ļaudis un ciemiņi no malū malām sabrauca uz ikgadējiem (šogad jau devītajiem) Ošupes pagasta svētkiem, ko mēdz dēvēt arī par Vasaras sporta spēlēm.

Saulainais rīts sākās ar svētku atklāšanu un netradicionālās modes skati pie Degumnieku pamatskolas.

Visas dienas garumā risinājās zolītes turnīrs, komandu spēles futbolā, volejbolā un strītbolā. Bet laukumā pie vecās Gotlība skolas notika individuālās disciplīnas – Bumbulētājs, Slīdošās smiltis, Dakteris Aikāsāp, Sulu spiede, Lauksaimnieka nedienas. Kopā tika reģistrēti 175 dalībnieki, bet sportotāju bija krietni vairāk.

Kopā ar Latvijas spēkavīru Didzi Zariņu tika noskaidrots spēcīgākais vīrietis. „Lāčplēša” titulu ieguva Andris Kellijs.

Izveicība un spēks bija vajadzīgs komandu stafetē „Čupošanās” un virves vilkšanā.

Kā vienmēr, bija padomāts arī par bērniem. „Pārsteigumu Karuselī” ar bērniem rotaļājās Vilks un Zaķis, no baloniem varēja locīt dažnedažādus zvēriņus un ar meistares palīdzību ar īpašām, ādai saudzīgām krāsām varēja uzburt skaistus zīmējumus uz ķermeņa. Neizpalika piepūšamā pilsetīņa, popkorns un cukurvate.

Klātesošie nepalika vienaldzīgi pēc sanbernāru parādes. „Maigo milžu” saimniece Lana Kunce no Lubānas pastāstīja par šo universālo suņu audzēšanu, kopšanu un draudzību, kas vieno saimnieku un suni. Kas vēlējās, varēja kopīgi nofotografēties ar draudzīgajiem sanbernāriem.

Visas dienas garumā darbojās radošā darbnīca „Vasaras saule burciņā”. No puslitra burciņām salvešu tehnikā tika veidoti gaismas lukturiši. Tapušie lukturiši ap pusnakti iedegās pie Degumnieku tautas nama.

Vakarpusē, pēc piedzīvotās saules svēlmes, visi pulcējās uz apbalvošanu, kuru lieliski papildināja „Čigāniešu šovprogramma” aktrišu Indras Burkovskas un Rutas Vitiņas izpildījumā. Redzot un dzirdot šīs burvīgās dāmas, ikvienam sejā parādījās smaids.

Vēlāk visus dancotgribētājus kustināja un lustināja grupa „Otto” no Balviem.

Paldies:

Tiesnešu komandai: Inārai Kiukucānei, Edītei Zaubei, Ilonai Strodei, Anītai Paulīnai, Elvitai un Lindai Melngailēm, Dainim Kivlānam, Dāvim Zaubem un Aleksandram Šrubam.

Sekretariāta meitenēm: Ivetai Šķēlei, Guntai Gabranovai un Inetai Strodei.

Īpašs paldies šo svētku atbalstītājiem: SIA Lubauto, SIA MAXIS, SIA ProMareks, z/s Druvenieki, z/s Eglītes, z/s Gaigalieši, z/s Asnupe, z/s Lazdas, z/s Apšusala, z/s Asni, z/s Zīles, z/s Miglas, z/s Dārznieki, z/s Cīruļiši, z/s Ošulaipa, z/s Jaunaļņi, z/s Zemgaļi un Valdim Bukelīm.

Uz tikšanos nākamgad!

Ilze Purpļeviča
Foto – Aiva Caunīte

Spožā pagasta olimpiāde

Tā kā Ošupes pagasta tradicionālajos svētkos dominē dažādas sporta aktivitātes, saiešanu droši var nosaukt par fiziskajai kultūrai ļoti atbilstošu. Šovasar jo īpaši, tā kā sportotgribētāji Degumniekos ieradās ne tikai no Madonas, bet arī pārnovadiem un pagastiem, un Londonā sākās pasaules olimpiāde.

Deputātu stilā runājot, teikšu – ja godīgi, tad Degumnieku skolas sporta lauciņos ierados ar visai lielu skepsi, sak, ko nu še, laukos, īpašu redzēsi vai dzirdēsi...

Izrādās, ka esmu varen brangi aļģes. Spēka demonstrēšanā, gudrībā, veiklībā sacentās gan lieli, gan mazi, gan pavisam jauni, gan arī dzīves atpūtnieki – pensionāri. Jo raiba un interesanta bija arī svētku programma, kurā bez tradicionālajām – klasiskajām bumbu spēlēm, bija iekļautas dažādas disciplīnas bērnu darza mērogā vai svarā startējošiem. Kam veicas azartiskās lietās, tas/tie varēja "uzsist" zolīti. Ļoti

gandarīti varēja vērot, ka Degumniekos saradušies arī dzimnieki, jo tiesnesim, šķiet, Zariņa kungam (spēkonim no Bergmaņa kunga komandas vai vienības) šīs sacensības nācās organizēt un vadīt vaiga sviedros. Un tas fakts, ka no vīriem spēkavīru cīņā nemaz neatpalika jaunkundze, liecina, ka sieviešu emancipācija top godam ievērota. Par stipru, veselīgu un spīgtu sporta garu, lai gan šovasar ne īpaši vasariņa karsē, bet Degumnieku olimpiādes dienā temperatūra bija ap +30 grādiem, liecināja tas, ka virves vilkšanas sektorā zaudētājos palika virve...kura pārtrūka.

Apbalvošana Degumnieku tautas namā mijās ar aktrīšu Indras Burkovskas un Rutas Vītiņas šovprogrammu. Tā kā olimpiādes atklāšanu nokavēju, nevaru uzrakstīt uzvarētāju komandu atrašanās vietas vai pagastus. Taču dažkārt banāli lietotais – galvenais ir piedalīties – šoreiz nevar tapt ievietots šajā rāmī. Jo piedalījās un uzvarēja ne tikai spor-

totāji, bet arī līdzīgi jutīgi. Es, piemēram, jutos garā ļoti atjaunots, jo turpat pie vecās skolas ēkas arī mēs (citi) pirms vesela pusgadsimta (50 gadiem!) tāpat spēlējām volejbolu, skrējām un tā tālāk. Un brīnšķīgi, ka šodien (tagadnē) tas viss turpinās. Un bez skaudības teikšu, ka turpinās vēl labāk, sportiskās devīzes – tālāk, augstāk, ātrāk garā. Un liels paldies par to pagasta vadībai. Un nav ko brīnīties par to, ka viss ritēja raiti, saskaņoti, atvainojiet, bez čammāšanās. Visur taču klāt bija un arī sportojošā pagasta pārvaldes vadītājs Aigars Šķēla kungs. Piekritīsiet, ka ir taču atšķirība piegājienos – priekšnieks no malas šlipstītē un glaunā ancukā noskatās, jebšu pats sporta tērpā piedalās sacīkstēs, tiesā, vārdu sakot, vārda tiešā nozīmē iet plecu pie pleca ar pagasta ļaudīm gan darbīdās, gan svētkos, gan olimpiādēs.

Jūlijs Augusts Trops

Biju gandrīz karavīrs

Sadarbībā ar laikraksta „Lubānas Ziņas” redaktori Ligitu Pētersoni un Iubānietiem Elmāru Sauku, turpinām publicēt Degumnieku zēna Andreja Vilka atmiņu stāstījumu par leģionāra gaitām.

Nākošā dienā, beidzot dalīja uzturu. Viss gūstekņu bars tika izvadīts caur vairākiem „vārtiem”, kur amerikāņu karavīrs katram pasveda 2 konservu bundžiņas. Viss notika lielā ātrumā, un, ja kāds pasviesto nevarēja noķert un gribēja pacelt no zemes, tam amerikānis sīta pa galvu un dzina tālāk, saukdams: komān, komān, snell, snell!”. Es savas bundžiņas noķēru, bet izrādījās, ka draugs Gunārs bija atjautīgāks. Ievērojās, ka zemē mētājās lielāks skaits nenokerto bundžu, viņš atļāvis savām nokrist un tad noliecies un pagrābis veselas sešas. Lieki teikt, ka pa galvu arī bija krietni dabūjis. Šāda uztura dalīšana notika divas reizes dienā, bet neatceros, vai Gunāram vēl kādu reizi tā palaimējās.

Laiks joprojām bija vēss un lietains. Otrā vakarā šķūnī tikām ar grūtībām un tur vieta bija tikai stāvēšanai. Beidzot tomēr dabūjām apsēsties uz savām mugursomām, bet nekāda gulēšana nesanāca. Labi, ka nebija jānīkst galīgā tumsā, dažas spuldzītes meta vāju gaismu pār šo nelielo daļu no kādreiz varena vācu bruņoto spēku nožēlojamām atliekām. „Dich mein stilles Tal Gruess ich Tausendmal”, kāds mēģina dziedāt sentimentālu dziesmiņu. „Schweigen!”, cits uzblāuj.

Kāds no maniem kaimiņiem stāsta, ka strādājis lidmašīnu fabrikā, rāda strūklidmašīnas plānus, ko fabrikā pievācis, cer, ka tiem būs vērtība. Viss „krīt uz nerviem” un ne jau man vien. Klausoties nemitīgajā murdoņā un veltīgi mēģinot iemigt, beidzot tomēr pienāk rīts.

Nākošā vakarā pēc uztura dalīšanas vairs netikām šķūnī iekšā. Viss laukums vienos dubļos. Gar laukuma malu nostiepta resna, dzeltena virve. Tai otrā pusē zem eglēm gan varētu labi apmesties. Sargs arī atļāva, bet uzkulās priekšniecība un pateica, ka ārpus virves nedrīkst. Labi, ka vairs nelīdza. Sameklējām kādu brīvu vietu, ar dēļa malu nogrūdām dubļus. Kaut kādu jumtu tomēr vajadzēja virsū, citādi naktī kāds var uzkāpt uz galvas. No mums trijiem tikai man bija teltene. No tās pašas ar dažādiem mietiņiem un auklu palīdzību izdevās saveidot nojumi, kur visi trīs varējām salīst apakšā. Bijām satikuši arī dažus citus latviešus luftvaffes uniformās, un centāmies turēties kopā.

Par uzturu nevarējām sūdzēties: saņēmām divas trešdaļas no amerikāņu armijas frontes devas, tas ir, vai nu četras bundžiņas, vai divas paciņas dienā. Bundžās bija vairāk ēdamā, paciņās toties cigaretes, kuras es izmainīju pret ēdamo.

Nometnes malā ierīkotas dušas. Tur vienlaicīgi ved noteiktu skaitu gūstekņu. Mantas ņem līdz. Kad pēc dušas sākām ģērbties, kāds vācietis folkšturmista gadus sāk sūdzēties, ka viņam esot nozagta sega. Ieraudzījis manu labo segu, sienas klāt, ka es to viņam esot nozadzis. Kādu laiku stīvējamies ar segu, un es redzu, ka tā nevarēs viņnēt, jāpielieto viltība. Kādreiz žurnālā „Atpūta” biju lasījis anekdoti par līdzīgā gadījumā lietotu paņēmienu. To savā prātā ātri pielāgojis pašreizējai situācijai saku: „Šī nevar būt tava sega, šitai segai vidū ir izdedzis caurums, tavai taču tāds nebija.” „Jā, bija gan!”, viņš skaļi apgalvo. Atloku segu un parādu, ka tai neviena cauruma nav. Nu vīram mute ciet.

Laikam bija astotais maijs. Amerikāņu sargs teica: „Krieg fertig”. To gribējās saprast tā, ka karš ar Padomiju sācies, teiktais taču nozīmēja, ka karš ir gatavs, protams, amerikānis tikai gribēja pateikt, ka karš ir beidzies. Par to laikam vajadzēja priecāties.

Tūlīt arī mūsu uztura deva tika nogriezta uz pusi, lai gan starptautiskie likumi gūstekņiem paredz tādu pašu uzturu, kā pašu armijai. Bet nu karš ir beidzies, tādus likumus varēja atļauties ignorēt. Dažreiz deva arī vācu uzturu un arī ļoti trūcīgās devās.

Kādu dienu amerikāņu uzturs tiek dalīts blakus esošā, lielākā laukumā. Esam vienā barā ar virsniekiem. Uztura dalīšana ir labi noorganizēta, laikam tanī pašā reizē mēs tiekam saskaitīti. Kāds vācu majors ieraudzījis man uz piedurknes latviešu vairodziņu, steidz pastāstīt, ka bijis kādu laiku Kurzemē. Es, kā nevācietis, droši vien drīz tikšot no gūsta ārā. Viņa tēvam Alpu pusē esot lauku saimniecība, ja vēloties, lai braucot tur strādāt. Uzrakstīja un iedeva man adresi. Par tādu piedāvājumu, protams, biju priecīgs. No mūsu sarunas bija noprotams, ka viņam nenāca prātā tāda iespēja, ka es izvēlētos atgriezties Padomijas okupētajā Latvijā.

Astoņpadsmitajā maijā tikām pārvesti uz jaunu nometni pie Furstenfeldbruckas, apmēram 25 km rietumos no Minchenes. Klajā vietā, liela platība iežogota ar dzeloņdrātīm un sadalīta mazākos aplokos. Ārzemnieki tika atdalīti no vāciešiem un ievietoti atsevišķā aplokā. Lielais vairums bija ungāru

armijas piederīgie, pārējie – ļoti raiba kolekcija: ap 100 latviešu, ap 30 lietuvju, daži igauņi, dāņi, kirgīzi, indieši, indoķīnieši, vismaz viens japānis, viens tipisks angļis un kādi 5 izkāmējušies koncentrācijas nometnes ieslodzītie, svītrainās uniformās. Varbūt bija arī no citām tautībām, ar visiem jau mums neiznāca saskare.

Katru vakaru ap saulrietu sargi torņos šāva gaisā ar saviem liela kalibra ložmetējiem, laikam iebaidīšanas nolūkā.

Sametāmies kopā četri telteņu īpašnieki un uzstādījām kārtīgu četrvietīgu telti. Mums piebiedrojās vēl divi, kam nebija savas teltenes.

Diezgan saspiesta dzīvošana bija, bet iztikt varēja. Bija jauks vasaras laiks, tikai vienu reizi piedzīvojām negaisu. Mūsu telti sāka ieplūst ūdens, dabūjām tupēt ar visu mantību klēpī, kamēr lietus beidzās. Pa jauko laiku bijām atstājuši novārtā novadgrāvišu sistēmu.

Uztura deva bija ļoti trūcīga: ēšana vien prātā, kā nomodā, tā sapņos. No guļus stāvokļa nedrīkstēja strauji celties augšā, citādi sametās tumšs gar acīm un dažam pat gadījās nogāzties.

Mūsu aplokam tieši blakus bija saimniecības aploks. Tur atveda un izkrāva visu nometnes uzturu. Tā dažreiz dabūjām vismaz acis pamieļot ar lieliem maizes kalniem, bet labāk no tā nekļuva. Reiz tanī aplokā uz īsu laiku bija ieviesta kāda Waffen – SS vienība. Tie vīri izskatījās kā uz uzvaras parādi saposušie un nepavisam nelikās kā kara zaudētāji.

Laiku pavadījām pļāpādami un spēlēdami kārtis. Bez vajadzības kustēties nebija nekādas vēlēšanās. Visi lielākā vai mazākā mērā cieta no utīm. Es gan jau pirms krišanas gūstā kaut kur biju dabūjis tādu tableti, ko izšķīdināt ūdenī un izmērcēt veļu. Tas lieliski atvairīja utis, bet iedarbība ar laiku pazuda. Kādā dienā mūsu aplokā iebrauca amerikāņu autošanas mašīna, visiem piepūta pilnas drēbes un matus ar baltu pulveri (droši vien DDT), un utu problēma izbeidzās.

Reiz mums izdalīja aptaujas lapas, kur bija jāieraksta, uz kuriem dosimies pēc atlaišanas no gūsta. Daži latvieši droši vien ierakstīja, ka dosies uz Latviju. Tiem, kam Vācijā bija ģimenes, nebija jāgudro, ko rakstīt. Pārējie ierakstīja vienalga kādu Rietumvācijas pilsētu, sīkākas ziņas netika prasītas. Es ierakstīju to pilsētu, kuras tuvumā bija vācu majora iedotā adrese.

(turpinājums sekos)

Ekskursija uz Latgali

Kādā saulainā jūlija rītā deju grupas „Orhidejas” dejojās kopā ar dažām savām draudzenēm devās braucienā pa Latgali. Mūs vizināja SIA „Lubauto” dzeltenais busiņš šoferīša Valda Bidiņa vadībā. Vispirms devāmies uz Leļļu muzeju Preiļos.

Leļļu muzeja īpašniece un veidotāja ir Preiļu māksliniece Jeļena Mihailova, kas gada laikā ir radījusi 150 lelles. Visas lelles ir oriģināls mākslas darbs, kuru māksliniece īsteno pilnīgi saviem spēkiem.

Lelles ir izvietotas dažādos interjeros, katrai lellei ir savs stāsts un tapšanas vēsture. To sejās, pozās un žestos lasāma plaša emociju gamma. Nekas nav gājis secen mākslinieces acīm – katra smalkā podziņa, rišīņa, broša vai piespraude, spalvas, bantes un šņorītes – leļļu tērpus padara greznus un izsmalcinātus.

Kad aplūkota leļļu kolekcija, izdzīvot pasaku gribas arī pašam. Un tāda iespēja tiek dota katram Preiļu karaļvalsts apmeklētājam. Muzeja kolekcijā ir teju simts grezni, dažādu izmēru tērpi sievietēm, vīriešiem un bērniem. Bet atbilstoši aksesuāri – dažādu krāsu parūkas, spalvām rotātas platmales, cimdi, špagas vai mūzikas instrumenti – pašu izvēlēto tēlu padarīs neatkārtojamu.

Tērpušies smalkos „viduslaiku” kostīmos, prinči un princeses, pompozās galma dāmas un drošsirdīgie musketieri, elegantie baroni un baroneses aicināti uz fotosesiju Preiļu karalistes miniatūrpils pagalmā. Divas nelielas pilis ar grezniem torniņiem, tiltiņu un ūdensdzirnavām ir mākslinieces fantāzija. Fotografēties var arī greznā kariatē, droškā vai uz skaisti iekopta, ziedoša dārza fona. Protams, ka mēs arī izmantojām šo iespēju.

Tālāk mūsu ceļš ved uz Aglonu. Pirmais, kur dodamies, ir Aglonas bazilika, kas ir nozīmīgs Latvijas katoļu reliģisks centrs. 1980. gadā, Aglonas dievnamam svinot savu 200 jubileju, pāvests Jānis Pāvils II piešķīra tai titulu „Aglonas bazilika”.

Aglonas bazilika celta vēlā baroka stilā, to rotā divi apmēram 60 m augsti torņi. Iekšpusē atrodas krusta velves, arkas, kolonnas, kas dekorētas ar rokoko stila rotājumiem. Šī ir viena no pazīstamākām svētvietām pasaulē.

Katru gadu 15. augustā Aglonā ierodas svētceļnieki, lai atzīmētu Jaunavas Marijas debesis uzņemšanas dienu. Baznīcā glabājas gleznu, skulptūru un mākslas vērtību kolekcija, tajā skaitā svētbilde „Aglonas Brīnumdarītāja Dievmāte”. Pastāv uzskats, ka gleznai piemīt dziednieciskas spējas.

Atveldzējušies pie Svētā avota, dodamies apskatīt Aglonas Kristus Karaļa kalnu.

2012. gada AUGUSTS

Šis kalns ir unikāls skulptūru komplekss, kas atklāts 2006. gadā 2 km attālumā no Aglonas bazilikas. Tas atrodas Egles ezera krastā. Skulptūru parks tiek

veidots patecībā Dievam, Jēzum Kristum kā garīga vieta, kur cilvēkiem smelties dvēseliskas vērtības.

turpinājums 8 lpp.

turpinājums no 7 lpp.

Ērika Delpera koka skulptūras skatāmas daudzviet Latvijā. Vienas no skaistākajām par eposa „Lāčplēsis” tēmu uzstādītas Daugavas krastos, Lielvārdes parkā, bet no vairāk kā divsimts dažādiem koka tēliem daļa aizgājusi pasaulē.

Pēdējais, kur dodamies ir Maizes muzejs Aglonā. Mūs uzņem pati saimniece Vija Ancāne, tērpusies latgaliešu tautas tērpā, ar latgaliešu tautas dziesmām un latgalisku uzrunu. Muzejā deg svecas, uz galdā māla krūzēs kūp zāļu tēja, uz lina galdauta smaržo rudzu maize. Saruna sākas ar rudzu graudu atpazīšanu un izgaršošanu. Vija Ancāne savākusi desmitiem sakāmvārdu, ticējumu, pasaku,

uzzinājusi ieražas, kas saistītas ar labības audzēšanu, maizes cepšanu un ēšanu.

Vija Ancāne prot pastāstīt un arī pagatavot senos latgaļu ēdienus: krupnīku, veistekni, gruci un citus. Muzejā ir savākts simtiem lietu, kas saistītas ar graudu pārstrādi un maizes cepšanu: sprigulji, lizes, abras un citas lietas. Blakus muzejam atrodas veikals, kurā iegādājāties Aglonas maizīti, konditorijas izstrādājumus un citas gardas lietas.

Šī bija viena jauka un emocijām piesātināta diena. Paldies SIA „Lubauto” īpašniekam Jurim un šoferītim Valdim par jauko braucienu!

Deju grupas „Orhidejas” vārdā
Ilze Purpļeviča

Jaunās grāmatas bibliotēkā

Latviešu literatūra

1. Puriņš A. Brentes pils noslēpumi.
2. Liepiņš A. Lielvārdes Katrīna.
3. Enģele I. Kāzu tiešraide.
4. Ikstena N. Besa.
5. Jundze A. Gardo visticīņu nedēļa.
6. Repše G. Rakstnieki ir.
7. Kūlis Ē. Mana Anete mersedesā.
8. Freimanis A. Vienos ratos ar slaveņībām.
9. Bauere I. Ādama gredzens.
10. Bauere I. Ede, Pumpura sieva.
11. Sēle L. Poga ar sudraba rozi.

Ārzemju literatūra

1. Linka Š. Otrais bērns.
2. Montefjore S. Sirdspuksti tālumā.
3. Mariņina A. Nāve kā māksla.
4. Gregorija F. Fortūnas rats.
5. Višņevskis J. Vientulība tīmeklī.
6. Valdena L. Maoriētas lāsts.
7. Gregorija F. Baltā karaliene.
8. Donohjū E. Istaba.
9. Harana M. Lēdija gleznā.
10. Valdena L. Pēdējā moa noslēpums.

11. Makalova K. Divpadsmit.
12. Makalova K. Dronta noslēpums.
13. Džonsone M. Vasara bez noteikumiem.

Literatūra bērniem

1. Reinbergs M. Mēnessciemā raiba diena.
2. Saimona F. Negantais Nīks – rokzvaigzne.
3. Rungulis M. Nekrietnais Alfrēds.
4. Deģis A. Mellsila pirāti.
5. Sproģe I. Joka pēc alfabēts.
6. Kinneja J. Grega dienasgrāmata.
7. Cielēna M. Ežuļa peldriņķis.

Nozaru literatūra

1. Zīle M. Pīrādziņ, atvaino.
2. Adama K. Prieks būt pašam!
3. Prisoļkova I. Ielpe laimi un mīlestību.
4. Sirmāis M. Mārīņa Sirmā virtuves padomu grāmata.
5. Streičs J. 1991 – tas garais cilvēkbērns gads.

Kultūras aktivitātes vasarā

21. jūnijā deju grupa „Orhidejas” piedalījās Jāņu ieligošanas pasākumā Rupsalā.

23. jūnijā deju grupa „Orhidejas”, vokālais ansamblis „Harmonija” un jauniešu deju kolektīvs „Delverī” piedalījās Līgo svētku pasākumā Ūdenstūrisma attīstības centrā „Bāka”, Rēzeknes novada Gaigalavas pagastā.

7. jūlijā vokālais ansamblis „Harmonija” uzstājās vokālo ansambļu koncertā „Lubānas ugunsdzēsējiem – 85”, kas notika Aiviekstes svētku ietvaros.

14. jūlijā jauniešu deju kolektīvs „Delverī” un amatierteātris „Cits modelis” ņēma dalību Zvejnieku svētkos Rē-

zeknes novada Nagļu pagastā.

14. jūlijā notika izrāde „Ak, šī jaukā lauku dzīve!” Preiļu novada Rožupes pagastā.

27. jūlijā vokālais ansamblis „Harmonija” koncertēja Veco ļaužu aprūpes centrā Lubānā.

4. augustā aktieru kolektīvs „Cits modelis” piedalījās amatierteātru festivālā „Lubāna vilinājums”.

18. augustā Madonas novada Pašvaldību darbinieku vasaras sporta spēlēs 2012 piedalījās arī pārstāvji no Ošupes pagasta.

Ilze Melngaile,
Kultūras darba organizatore

*Stāv vasara man pretī
Ar ziedu smaržām, krāsām kvēlām.
Ar putnu dziidrām notīm,
Kā pats Dieviņš svētī.
Pēkšņi savāds svešums no tās
vēdī...
Kas noticis?
Vai tiešām viss jau pārāk,
Pārāk sens palicis
Un skaudības važas
Laiks man uzlicis?
Tas dzīves pagurums vien
Uz rudeni un ziemu skrien...
Bet vasara nāk man pretī
Un krēslā mazu matioliu sniedz.
Lai mīlestība agri mostas
Un tumsa sirdi neaizmiedz.*

/Jūlijs Augusts Trops/

Informācija iedzīvotājiem

Jau pagājušajā gadā Madonas novada pašvaldība, sadarbībā ar pagastu pārvaldēm, valsts svētku laikā piešķīra apbalvojumus par nozīmīgiem darbiem vai nopelniem pagasta attīstībā, sabiedriskajā darbā vai citā pagastam un novadam nozīmīgā jomā.

Aicinām pagasta iedzīvotājus līdz 20. oktobrim Ošupes pagasta pārvaldē iesniegt kandidatūras, kurus šogad virzīt apbalvojumu saņemšanai.

Ilze Purpļeviča

LĪDZJŪTĪBA

*Cilvēkam īss ir
šīs zemes ceļš.
Kur tas beidzas, tur sākas
Nekas ...
Smaigi tas plecos
jāpaceļ.*

/D. Avotiņa/

26.07.2012. 69 gadu vecumā mirusi
Kornēlija Melkina

Izdod Ošupes pagasta pārvalde

Degumnieki. Tel. 64829604

Reģ. apl. Nr. 1640

Atbildīgā par izdevumu **Ilze Purpļeviča**
Tel. 22451599

E-pasta adrese: ilzepurpļevica@inbox.lv

Iespiests SIA „Erante” tipogrāfijā

Tel. 64860983, 65230116

Tirāža 500 eks.